

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
JANK SAKSER, President.
JANK PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada. . . \$3.00
pol leta. . . 1.50
letno za mesto New York. . . 4.00
letno za mesto New York. . . 2.00
Sveto za vsa leta. . . 4.50
pol leta. . . 2.50
črt leta. . . 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsaki nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
comes every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar naj se blagoroni pošilja po po-
štovalni Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
naplato, da ne nam tudi preloži
svoje naznane, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljavcem naredite ta na-
znanje:

"GLAS NARODA"
Cortlandt St. New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Izvanredni manevri.

V torek zjutraj so listi prinesli
vest, da je vojni departament od-
redil mobilizacijo vojnega brodogra-
da, da ga pošlje v Haiti, ker tamšnje
razmere niso všeč državnemu tajni-
ku in on je odločen v slučaju potrebe
napraviti red tako, kakor ga je na-
pravil pred letom v Nicaragua.

To poročilo so prinesli listi zju-
traj. Malo časa potem so prinesli
listi novo vest, ki je še bolj pre-
sestila javnost, kakor prva. Na di-
rektno povelje predsednika Tafta se
je odredila mobilizacija ene četrtine
ameriške armade v svrhu izvanred-
nih manevrov v Texasu. Konjeni-
štvo, pehota in artilerija je mobili-
zovana. Tudi vojno brodogradje se bo
udeležilo teh izvanrednih manevrov.
To pa vse zato, da se zunanjemu
svetu dokaže, da je Amerika pri-
pravljena za slučaj vojne.

To so čudni manevri, ti izvanred-
ni manevri. Stvar bo stala milijon-
ne dolarjev, kar je seveda postran-
ska stvar, ker Ameriko ima denar-
ja, mnogo denarja, da ga lahko po-
šene v zrak. Ali manevri so radi
tega tako izvanredni, ker se vrše
ravno sedaj, in tako blizu mehičan-
ske meje, kjer se še nadaljuje revo-
lucija. Vojno brodogradje se bode
postavilo prav blizu Mehike, da bode
podpiralo operacije vaj armade. A-
merika podpira vstajo v Mehiki in
Američani se bojujejo v vstajah vsa-
šev. Razmere v Mehiki so take, ka-
karsne so bile v Nicaragua in kakršne
so na Haiti. Anarhija vlada v de-
želi. Predsednik Diaz, ki ni bil ni-
kdar poseben prijatelj Zjed. držav,
je bolan in po njegovi smrti zna na-
stati v deželi veliko klanje, ropanje
in "poiganje. Nekdo mora narediti
mir.

To so razlogi za izvanredne ma-
nevre v Texasu in za mobilizacijo
vojnega brodogra v mehiškem zalivu.

**50letnica ustave v
Avstriji.**

Due 26. svečana je bilo petdeset
let, kar je bila razglašena avstrij-
skim narodom ustava, ki je v bistvu
še danes v veljavi, četudi so bile te-
kom let marsikatero njene človeške
razveljavljene, oziroma izpremenjene.
Ustava je bila podeljena ne morda
iz želje, da bi avstrijski narodi pri-
šli v državi do sodelovanja, marveč
zgolj vsled strašnih porazov, ki jih
je doživela notranja in zunanja po-
litika države. S pomočjo te ustave
so hoteli odločiti krogi ustvaritve
razmere, pomiriti narode in dr-
žavni voz potegniti iz blata.

Kakor vse v Avstriji, je bila tudi
ta ustava šumarsko delo, polovičar-
sko skrupulo. Obe te ustave —
Schmerling — je pri sestavljanju
tega dela gledal edino na to, kako
bi državo kar mogoče krepko cen-
traliziral in kako bi naravno večino
prebivalstva pripravil ob pristojne
ji pravice. Narodi avstrijski so po-
delitev ustave pozdravili z največjo
radostjo: a li prekmala so slovenski
narodi spoznali, kako jih je Schmer-
ling prevaril.

Schmerlingova ustava je bila tako
prirejena, da je nemškemu narodu
zagotovila gospodstvo v državi in
spravila Slovence v pozicijo onemo-

glosti. Schmerling je ustanovil kuro-
je veleposrednikov, ki ima v razli-
čnih deželnih zborih še danes odloči-
tev v rokah in ki je dolga desetletja
dominiral v državnem zboru. Vsled
te namerave, pravičnosti in obraz-
bičje uredb, so nastali tisti ljudi,
obupni boji avstrijskih Slovanov, ki
še danes niso končani, ki izpajo
najbolje moči in so vzrok vseh veli-
kih zmedenosti v monarhiji.

Tekom let se je seveda marsikaj
izpremenilo na tej stvari. Čim so
vsled te ustave dobili Nemci gospod-
stvo v roke, so začeli politiko brutal-
ne brezobzirnosti. Najprej so odpr-
vili določbe ustave, pomenjajoče ne-
kak kompromis med centralističnimi
in federalističnimi težnjami. Prvotno
so po Schmerlingovem načrtu volili
deželni zbori državni zbor, a Nemci
so hoteli Slovence popolnoma ob-
zid pritisniti in so uvedli direktne
državnozbornske volitve, ter volilne o-
kraj razdelili tako, da so svoje go-
spodstvo utrdili in Slovence kar naj-
bolj oslabil. In potem so vladali
dolgo let kruto in trdo.

Vladali bi najbrže še danes tako,
kakor so prej, da ni krona čutila po-
trebe, premeniti sestavo parlamenta
in urediti splošno in enako volilno
pravico. Odločilno je bilo za to me-
nje, da bi v parlamentu splošno in
enake volilne pravice kmalu ponehali
narodnostni boji in da je v parlamen-
tu, ki je izšel iz splošne in enake
volilne pravice, veliko lažje delati.
Ta upanja so se izjalovila. Odločilni
krogi se danes hudo kesajo, da so
uvedli splošno in enako volilno pra-
vico.

S to spremembo se je sestava par-
lamentarce precej izpremenila in slo-
vanski narodi so dosegli vsaj nekaj
več zastopnikov v parlamentu, kakor
so jih prej imeli, daji o pravični raz-
delitvi moči še vedno govoriti ni.
Tudi najslabša ustava je še vedno
boljša, kakor nič. S tega stališča
presojamo Slovenci februarjski pa-
cent. Brez ustave bi bili v marsi-
katerem oziru še na slabšem, kakor
sno.

Dopisi.

Broughton, Pa.

Čestiti g. urednik:—
Takajšnje delavske razmere so slabe;
dela se le po eni ali dva dni na
teden. Zato tudi ne svetujem roja-
kom semkaj za delom hoditi, dokler
se razmere ne izboljšajo. Novic ni-
mam poročati, razum, da se mi je le-
tos slabo godilo, ker sem moral vle-
či plohi. Skoda, da ni bilo Mike Ce-
gareta tukaj, da bi mi pomagal; pri-
pregla bi se Karota, da bi šlo lažje.
Če mi bode tudi prihodnje leto tako
slabo kazalo, bodeš že prej pisal, da
pride sem.

Pozdrav vsem bralcem in bralkam
Glas Naroda. Strajkarjem v West-
morelandu pa želim kmalošnje zna-
ze.
Josip Vidmar.

Cherokee, Kans.

Spodobni g. urednik:—
Takaj sta se zgodili pred kratkim
dve nesreči. Smrtno je ponesrečil v
meki tovarni Peter Oljeski, rodom
Poljak, ki je padel v navpični rov in
se je seveda ubil. Pokopali smo ga
9. februarja v Pittsburgu, Kans.
Drugi ponesrečenec je pa rojak Fran-
žerko, doma iz Vača pri Litiji. Se-
daj se nahaja v Pittsburgu, Kans.,
v McCormick bolnici s zlomljeno
desno nogo in desno roko. Če bode
še okrevaj, ni znano. Ponesrečen
rojak je član dveh tukajšnjih dru-
žtev.

Z delom se je obrnilo nekoliko na
boljše. Kar je delavec pri Western
Coal Mining Co., delamo po 4 do 5
dni v tednu. Central Coal Co. je za-
prla tri rove. Delo se tukaj težko
dobi, brezposelnih imamo dovolj, in
tako ne svetujem nobenemu hoditi
semkaj.
Koncem dopisa pozdravljam vse
čitatelje in čitateljice Glas Naroda.
Tebi vrli list pa želim obilo uspehov.
Ivan Česen.

San Pedro, Cal.

Dragi mi Glas Naroda:—
Ker menda iz tega kraja še ni bilo
dopisa v Glasu Naroda, prosim eni-
uredništvo, da mi odmeri nekoliko
prostora za sledeče vrstice. — Dasi
je tukaj kaj dober zaslužek, Sloven-
ci niso naseljeni. Dežela je bogata
zlate rude, srebra, svineca, na njej
raste razno tropično sadje, kakor po-
meranec, limone, poper in oljke. Po-
letu tukaj ni vročote, po zimi je to-
plo. Mislim, da je California prva
vinska dežela, kjer se dobi največ
dobro vinske kapljice, in tudi ječe-
novca se nam ne manjka. San Pedro
ima veliko luko za parobrode in je
oddaljen od velikega mesta, ki šteje
214,000 prebivalcev, Los Angelesa,
24 milj. San Pedro ima le 17,000
prebivalcev in ima velik promet z le-
som in drugim blagom, katerega pri-
peljejo parobrodi iz različnih držav.

Tukaj se še dobijo loti po \$200, ki
bodo čez kake tri leta, ko bode do-
vršen panamski prekop, veliko več
vredni. Z lotom se tukaj ne pečemo,
pač pa več z ribarstvom, in to možni
in ženske.

Zaslužek je dober. Unijski mož
dobi plače 50c od ure, over-time 75c,
navadni delavci pa od 35c do 45c na
uro. Delo se lahko dobi.

Pozdrav vsem Slovincem in Slo-
venkam, Tebi Glas Naroda pa želim
obilo uspeha.
Ivan Zeiler.

**Na iberskem polotoku.
Monarhistična zarota.**

V raznih portugalskih mestih so bili
aretovani udeleženci zarote proti
republikli.

ATENTAT NA ŠPANSKEGA KRA-
LJA ALFONSA.

V Alcazar di San Juan je bil areto-
van anarhist, ki je nameraval aten-
tat na kralja Alfonsa.

Vigo, Španija, 9. marca. — Portu-
galska vlada je prišla na sled zaroti
proti republikli. V raznih mestih so
bili aretovani udeleženci zarote. Za-
rotniki so nameravali umoriti provi-
zorčnega predsednika Brago in upri-
zoriti revolucijo za obnovo monar-
hije. Vsled pazljivosti vlade se jim
nankana ni posrečila.

Nameravan atentat na španskega
kralja.

Alcazar di San Juan, Španija, 9.
marca. Malo časa pred prihodom
kralja Alfonsa v mesto je bil na kolo-
dvoru aretovan anarhist Ventura
Carbonell. Aretovanec je v zapornu
izvršil samomor. Vsled tega, in ker
so našli pri aretaciji v njegovi pose-
sti morilno orožje, misli policija, da
je Carbonell nameraval atentat na
kralja Alfonsa. Po mnenju policije se
je Carbonell usmrtil, ker se je bal
maščevanja svojih tovaršev, ki so
mu bili naročili umoriti kralja.

**Drobne novice iz raznih
krajev**

Bryan ne bo kandidat leta 1912.

Boston, Mass., 8. marca. Pri ban-
keta, katerega je bil City Club pri-
redil na čast Williamu J. Bryanu, se
je ta izrazil, da on ne bo predsedni-
ski kandidat leta 1912. Glede izvan-
rednega zasedanja kongresa in glede
reciprocitete s Canado, se je Bryan
ogodno izjavil.

Ob volilno pravico.

Columbus, Ohio, 8. marca. Supre-
me Court države Ohio je pripoznal
sodniku Blairu pravico, da sme vsem
volivcem v svojem County, ki so bili
dali se podkupiti, odtegniti volilno
pravico. V Adams County bode vsled
tega nad 1000 volivcev izgubilo voliv-
no pravico za pet do deset let.

Angleško-japonska trgovinska
pogodba.

London, 9. marca. — Angleško-ja-
panska pogajanja glede tarifa so
končana. Sklenjeni dogovor je za an-
gleške trgovske interese ugoden.

Bogati zlati rudniki.

Augustus F. Heinze je kupil v se-
vernoj Canadi v Poreupine okraju vse
"Claims of Foster" skupine, katere
bodo dali na leto za \$25,000,000 zlate.
To vest je prinesel Charles E. Her-
ron, znani prospektor iz Rome.

Dr. Cook je napadel Pearya.

Dr. Frederick A. Cook, slavni "od-
kritelj" severnega točaja je brzoja-
vil predsedniku Taftu, da naj ne po-
piše predloge, po kateri se podeljuje
Pearyu naslov podadmirala in se mu
dovoli pokojnina tega čina. Dr. Cook
očitno Pearyu razne nekorrektnosti.

Podaljšanje pirov v New Yorku.

Vojni tajnik Dickinson je dovolil,
International Mercantile Marine Co.
v New Yorku, da sme podaljšati dva
pira v North Riverju. Dovoljenje se
je izdalo do preklica.

Tonprist Caruso je ozdravel.

Dr. Holbrook Curtis, 115 Madison
Ave., je izjavil, da ni nobene nevar-
nosti, da bi znani tenorist Enrico Car-
uso izgubil svoj glas, pač pa mora
pevec za nekaj časa premeniti pod-
nebnje in si privoščiti miru in počitka.
Dosedaj je Caruso izgubil na salerju
\$50,000.

Revolucija v Paraguay.

Ameriški poslanik za Paraguay in
Uruguay, ki ima svoj sedež v Monte
Video je brzojavil državnemu depart-
mentu v Washingtonu, da je nanovo
izbruhnila revolucija. Poslanik E. B.
Morgan je dobil od konzula v Asun-
cion poročilo, da se je uprizorila vsta-
ja proti novemu predsedniku polkov-
niku Alberto Jara. Leto je pred
kratkim prispil poprejšnjega pred-
sednika Gondra, da je odstopil, na kar
se je dal sam izvoliti: predsednikom.
Železnica med Concepcion in Asun-
cion se nahaja v posesti revolucio-
narcev. Vlada je poslala 3000 mož
proti insurgentom.

Polet preko sredozemskega morja.

Nizza, 5. marca. — Poročnik Va-
que se je danes zjutraj v Antives
dvignil v zrak, da poleti preko Sredo-
zemskega morja v Tunis. Vsled hu-
dega viharja se je moral spustiti na
otok Gorzova pri Livornu, pri čemur
je bil nezgodno zrakoplov pokvarjen. V
par dneh hoče z novim strojem po-
noviti polet.

Dixov ultimatum.

John A. Mason, tajnik guvernerja
Dixa, je prišel v New York in se je
posvetoval z Murphym in z Daniel
F. Cohalanom. Guverner Dix je na-
znanil Murphyu, da Tammany ne bo
deležna patronaže, ako Sheehan ne
umakne svojo kandidaturu in napra-
vi konec nezgodnim razmeram v za-
konodajni glede izvolitve senatorja.

Mehikanski predsednik Diaz umrl.

New Orleans, La., 9. marca. O pol-
noči je došla semkaj vest, da je Por-
firio Diaz, predsednik mehiške re-
publike zvečer ob 6. uri umrl. Potrdi-
lo te vesti je brzojavnišni poto in
dalo dobiti, ker vlada po sedmi uri
zvečer ni več dovolila odposiljanja
brzojavnih poročil o položaju v Me-
hiki.

Požar v Clevelandu.

Cleveland, O., 6. marca. Na 9. izto-
čni cesti je požar uničil grško preno-
čišče. Trideset prenočevatev je bilo
pri požaru telesno poškodovanih, me-
temi trije tako težko, da imajo le ma-
lo upanja, da bi okrevali. Mnogo oseb
se je rešilo na ta način, da so s tre-
tega in drugega nadstropja poskaka-
li v rešilne mreže.

Nepravilne tehtnice.

Merosodec Walsh in njegovi nad-
zorniki so večeraj v New Yorku za-
plenili pri krošnjarijih in v malih
prodajalnicah nad 300 tehtnice, ki
niso bile pravilne. Zaplenba je pro-
vozila na vzhodni strani mesta New
Yorka mnogo straha in neupošteni
prodajalci si sedaj z vse naglico na-
rogujejo poštenih tehtnic.

Visokozavarovalnica.

Vdova po arhitektu Johnu M. Car-
rere v New Yorku je dobila \$116,000
zavarovalnine in ima glasno oporo-
ko pravico do življenja obresti. Po
njeni smrti se deli zavarovalnina
med arhitektove dve hčeri po eni
trecini delih.

**Boj med železnikami na Ellis Is-
landu.**

Dosežaj so imele vse železniške
kompanije na Ellis Islandu eno pi-
sarno in let-a je doletovala, koliko
izselencev se eni ali drugi železnici
odkaze za prevažanje v notranje de-
le dežele. To se bode sedaj izpreme-
nilo. Lackawanna železnica je iz-
stopila iz zveze in ima sedaj že svo-
jega zastopnika na Ellis Islandu, ki
seveda štima delati konkurenco dru-
gim železnici. Komisarju Williamu

INFLUENZA.

Pravi "Pain-Expeller" se je iz-
borno izkazal pri nastopu zavrta
influenca.

Glavni pogoj je seveda, da se ga
rabi pravočasno, predno nastopijo
komplikacije z pojavi vročinske mri-
lice.

Prva znamenja so navadno bolečine
v glavi, v udi, mrzlica, šumenje v
ušesih, splošna oslabelost vsa te-
lesa, utrujenost v nogah in stegnih.

Ne odlašajte, ampak rabite pri ta-
kih pojavih takoj pristni "Pain-
Expeller", ker zaubranite s tem več-
tedensko bolehanje.

Navodilo za rabljenj. je priloženo
vsakemu zavrtiku.

Vrčujte se ponaredb.
25 in 50 centov steklenica.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York, N. Y.

N. B. — Richterjeve Congo pilule
proti zaprtju.

Isto to ni vse in zato je sklical kon-
ferenco interesovanih železnice, da se
stvar uredi. Williams hoče pred-
vsem varovati interese izselencev in
imeti garancije, da se bode pri med-
sebojnem boju železnice tudi ščitile
pravice izselencev.

Tajnik za notranje zadeve Ballinger
je odstopil.

Washington, 9. marca. Predsed-
nik Taft je sprejel demisijski tajnika
za notranje zadeve Richarda A. Bal-
lengerja in je imenoval za njegovega
naslednika Walterja A. Fisherja iz
Chicago. Ballinger je bil vložil proš-
njo za odpust iz službe že dne 19. ja-
nuarja, ali prošnja je bila šele sedaj
po zaključanju kongresa sprejeta.
Novi tajnik za notranje zadeve Fi-
sher je intimen prijatelj zveznega
vrhovnega goščarja Gifforda Pincho-
ta. Ballinger je utemeljeval svojo
prošnjo za odpust z ozirom na njego-
vo slabo zdravje. Predsednik je v
svojem odgovoru na Ballingerjevo
prošnjo dejal, da so bili vsi napadi
na njegovo osebo kot tajnika neutel-
meljeni. Walter A. Fisher je 49 let
star, rojen v Wheelingu, W. Va., in
je bil dosedaj advokat v Chicagu.

SLOVENCI IN SLOVENKE NA-
ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",
NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI
SLOVENSKI DNEVNIK!

POZDRAV.

Na obali Atlantika, poslavljajoč
se od Amerike, še enkrat pozdravljam
vse prijatelje in znance, posebn-
no mojega sina in sestre.

New York, 8. sušca, 1911.

Jurij Ožbolt.

Pred odhodom v staro domovino
srčno pozdravljam vse znanee in pri-
telje širom Amerike, posebno mojega
brata Martina in Antona ter Fran
Susteršiča in vse tiste, ki so me spre-
mili na kolodvor.

New York, 8. sušca, 1911.

Fran Logar.

Predno se podam čez Atlantski
ocean, še enkrat pozdravljam vse ro-
jake in rojakinje širom Amerike, po-
sebnost pa mojega brata Josipa in Meta
v Hibbing, Minn. Na svidenje!
New York, 8. sušca, 1911.

Peter Miroich.

Odhajajoč v domovino svojih pra-
dedov, še enkrat pozdravljam vse ro-
jake in rojakinje širom Amerike, po-
sebnost pa one v Thomas, W. Va. Na-
dalje se zalhaljujem podp. družtvu
"Domovina" v Thomas, W. Va., in
pocp. družtvu "Slovenski bratje" v
Coketon, W. Va., ker sta mi za časa
moje bolezni pošteno bolniško pod-
poro izplačali. Konečno pozdravljam
tudi vse fante, ki so bili pri meni na
stanovanju.

New York, 8. sušca, 1911.

Fran Rožanc z družino.

Pri odhodu v staro domovino po-
zdravljam vse moje znanee in prija-
telje širom Amerike, posebno pa mo-
jega brata Fran Pajnika, sestro Ma-
rijo Stupca in Fran Ambrožiča na
Chisholm, Minn. Good-bye!
New York, 8. sušca, 1911.

Anton Pajnič.

Odhajajoč v staro domovino, po-
zdravljam vse rojake in rojakinje ši-
rom Amerike, posebno pa mojo dru-
žino v Barberton, Ohio, in družtvo
"Mirni Slovenci" št. 61.
New York, 8. sušca, 1911.

Anton Sigmund.

Na obali Atlantika pozdravljam še
enkrat vse Slovence v Zjedinjenih
državah, posebno v Allegheny, Pa.

Slovensko katoliško**podp. društvo****svete Barbare**

Za Zjedinjeno državo Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 683, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadz. odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVANSKI, 4734 Hatfield St. Pittsburg, Pa.
II. nadzornik:
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock
Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Pred. porot. odbora: PAUL OBREGAT, R.R. No. 1, Weir City, Kans.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51 Mineral, Kans.
II. porotni:

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707,
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OPOMBA: Dva uradnika sta odstopila in sicer drugi nadzornik in
drugi porotnik. V to svrhu sem razposlal glasovnice, da ju društvo imenu-
je, ali pa dovolijo predsedniku, da ju ou sam imenuje.
IVAN TELBAN, glavni tajnik.

Franckova Cikorija

glasovita primes kavi

omeji zle posledice kave iz same

